

SIKZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA
a kiadónak átadva.
Hónaponta 16 k.
Félév 80 k.
Éves 1 600 k.
Külföldre postán szállítva.
Hónaponta 20 k.
Félév 1 000 k.
Éves 1 800 k.
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, kivéve a
Szombatot és a Pünkösdnapot.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vételére
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó
hivatalhoz intézendők.

LXIII. évfolyam 66. szám.

Nagyvárad

Szerda, 1917 március 21.

A megrendelt orosz forradalom

Válságos a helyzet Oroszországban. Ellenforradalom és az offenzíva.

Budapest, március 20. (Saját tudósítónktól.) Malmöböl táviratozzák: Oroszország belső helyzete egyre válságosabbá válik. A politikai elitelttek, menekültek, forradalmárok és anarchisták külföldről tömegesen térnek vissza Pétervárra. Oroszországban a hadiipar üzeme három hét óta teljesen szünetel. A legalsó néprétegek teljesen fel vannak fegyverkezve. Miljukov a forradalmi kormány külügyminisztere és a háborús párt ellenforradalom kitörésétől tart.

A Berner Tagblatt szerint Castelnau tábornok a pétervári konferenciáról visszatérve, azt a kijelentést tette, hogy Oroszország belpolitikai állapotai a tavaszi offenzíva katonai előkészületeit fölötte kedvezőtlenül befolyásolják.

Kozákok és szibirjékok harca Moszkvában.

Budapest, márc. 20. (Saját tudósítónktól.) A kopenhágai Socialdemokratau jelenti, hogy Stockholmba a moszkvai forradalom szemtanúi érkeztek. Ezek szerint a forradalom sokkal viharosabb és véresebb volt Moszkvában mint Pétervároft. A munkások sztrájkoltak és a kozákok a lép oldalán állott. A kormányzó a szibíriai csapatokat parancsolta ki ellenük és a katonák közt valóságos csata fejlődött ki, melyben a kozákok a zendülők oldalán állottak. A harcok vasárnap, hétfőn, kedden és szerdán át tartottak a mikor a lap tudósítója Moszkvát elhagyta, még mindig nem zajlottak le.

A cár lemondása.

Budapest, március 20. (Saját tudósítónktól.) Kopenhágából jelentik: A cár lemondása 16-án éjjel történt. Rusz tábornok Frederiks báróval és az új miniszterek egyikevel a cárhoz utazott Pskowba. Ecsatlótk a pétervári helyre, mire a cár csapatokat akart küldeni a főváros ellen. Felvilágosították, hogy minden katonának a forradalomhoz csatlakozna Péterváron, mire a cár ezt kérdezte:

— Mit tegyek tehát?

Briand utóda: Ribot.

Budapest, március 20. (Saját tudósítónktól.) Briand francia miniszterelnök lemondott. Utóda: Ribot lett. Igazságügyminiszter: Viviani.

— Lemondani, volt a válasz.
A cár némi habozás után aláírta a lemondásáról szóló manifesztumot.

Stockholmból táviratozzák: Pétervári jelentés szerint a cár a lemondó manifesztum aláírása után Pskowból Dünaburgba, onnan Bruszilov főhadiszállására utazott.

Stürmer halála.

Budapest, március 20. (Saját tudósítónktól.) A Temps pétervári levelezője napló formájában megkezdte a pétervári események leírását. A közönség elismerését kéri, hogy hiányosan szolgálta ki a nagy érdeklődést, de a gépfegyverek kereszt tüzében volt kénytelen a postahivatalba menni. Elmondja, hogy kedden Stürmer volt miniszterelnök a tauriai palotában ijedébe halt meg.

Nikolajevics Miklós haladékat kért.

Budapest, március 20. (Saját tudósítónktól.) A Wossiche Zeitung értesülése szerint Nikolajevics a főparancsnokság átvételére határidőt kért Beakarja várni, miképpen tájékoztatják a hadsereget azok a szocialista kiküldöttek, akik a frontra utaztak.

15 repülőgépet lőttek a németek.

Berlin, március 20. A nagyhatalmak jelentik:

Nyugati harcok.

A Somme, az Oise két partján az ellenségnek megszállni engedett területén gyakorlati és lovassági csapatok több harcot vívtak, amelyek az ellenség veszteségével végeztek. Az ezen a vidéken kiezemelt harcok előkészítése katonai szempontból szükségessé tette, hogy mindent használhatatlanná tegyünk, ami az ellenségnek későbbi hadművelete számára előnyös lehetne.

Az Ypern-hajlásban felderítők az ellenség állásából 12 angol hoztak magukkal. Lens és Arras között időnkint élénk volt a tüzéses harc. A Mass balpartján a franciák délután és éjjel heves támadásokat intéztek a 18-án tőlük elfoglalt állások ellen. Mindenütt visszaverték őket. A 304-es magaslapon egyik századunk saját kezdeményezésére utánnyomult a hátráló ellenségnek a attól egy újabb 200 méter széles árokáratot foglalt el a annak 25 főnyi légerségből álló megszálló csapatát elfogta. A Rajna-Rhône-csatornától közvetlen délre keresztülvitt egyes vállalkozás alkalmával 20 francia jutott kezünkre.

Légi harcokban 13. védőüsdünkkel 2 ellenséges repülőgépet lőttünk le.

Keleti harcok.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg hárvonala. Egyes szakaszokon élénkebb harcok tevékenység folyt, mint az előző napokon. A Berezina és a Stochod mentén portyázások alkalmával felderítő csapataink 85 orosz foglyot szállítottak be.

Xilencedik napja tart a nagy harc.

Jól verekedtek csapataink.

Macedóniai front.

A Oehrida és a Presba tó között valamint a monasztiri medencétől északra fekvő magaslatokon immár 9 nap óta folyó harc tegnap sem hozott sikert a franciáknak. Rehmerapataik úgy a tavak szorosában,

valamint Monaszirtól északra széles arcvonalon törték előre állásaink ellen. Tüzünkben, néhány helyen pedig közelharoban minden támadásuk megfiusult. Csapataink és a szövetséges csapatok nagyon jól vérekedtek. A Doiran tótól északra tüzérségi tüzünkkel szétgrasztottunk több angol zászadot.

Ludendorff, első főszállásamester.

Tömeges összeférhetelenségi bejelentések a házban.

Károlyi Mihály Ázsia forradalmáról.

A képviselőház ülése.

Budapest, március 20.

A képviselőház Szász Károly alelnök elnöklésével ülést tartott. Tárgyalták a miniszterelnök VI. jelentését.

Eszterházy Mór gróf után Huszár Károly összeférhetelenségi bejelentést tesz Dániel Gábor ellen 5 esetben és Muzslay Gyula ellen (ezek az ismert esetek) kiadják a bizottságnak.

Novák János kigazdapárti beszél ezután. Kijelenti, hogy ő becsületes uton szerezte vagyonkáját és földjét.

Bernáth Géza: Mennyit?

Novák János: Nem tartozik ide.

Bernáth Géza: Ezerötven holdat?

Novák János (bűszkés): Ezerötvennél is többet.

Ujabb tömegbejelentés következik.

Héderváry Lehel a miniszterelnök mi-mapi felhívására hivatkozva, bejelentést tesz Okolicsányi László, Ifj. Kubinyi Géza és Hajós Kálmán ellen.

Ráth Endre pedig Ivánka Imre és Simontsits Elemér, a képviselőház alelnöke ellen.

Barcsay Andor pedig Almássy László és Sándor Pál ellen.

Károlyi Mihály gróf az orosz forradalmat Ázsia forradalmának nevezi. Ázsiában megadták a népjogokat s nálunk késlekednek vele.

Ülés vége fél 1 órakor.

Az interpellációs könyvbe 19 interpellációt jegyeztek be. Ezeket mind ma mondják el vagy hallgatják el.

A tisztviselőkérdés a főrendiházban.

A főrendiház Jósika Samu báró elnöklésével ülést tartott.

A miniszterelnök V. jelentését tárgyalták. Majláth József gróf szerint a földbirtok politikával kell a kormánynak komolyan foglalkozni. A német kancellár szerint minden igazságtalanságért kárpótlás jár, nálunk is alkalmazni kell ezt az elvet.

Zselenszki Róbert gróf azt véli, hogy ma nem választójog kiterjesztésre vagy választójogi reformra van szükség, hanem többtermelésre.

Ghillányi Imre báró miniszter beszéli, hogy a föld eladásának közvetítéséről s a parcellázás szabályozásáról legközelebb törvényjavaslatot terjeszt be.

Teleszky János dr kijelenti, hogy a kormány a tisztviselőkérdés válságos helyzetén segíteni fog. (Helyeslés.)

Ruszkij letartóztatta a дума követeit.

Cseidze az ellenforradalomhoz pártolt. A kormány népszavazást rendelt.

Budapest, március 20. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik: Ruszkij tábornok az ideiglenes kormány kiküldötteit, mihelyt a táborba érkeztek, letartóztatta.

Az osztrovi külön kormány beválasztotta tagnak Cseidze szocialista képviselőt, aki kilépett a pétervári kormányból.

Pétervárról megszakadt a stocholmi távirati összeköttetés, hova jelentést sem adnak ki.

Az orosz kormány a polgársághoz nagy proklamációt intézett. Minden jót ígér s népszavazást rendel el általános, titkos választás útján arra, hogy milyen legyen az államfőrem.

Elsülyedt egy francia csatahajó.

Budapest, március 20. (Saját tudósítónktól.) Wolff-jelentes: Egyik buvárhajónk, amelyen Moraht fregattkapitány parancsnokolt, március 19-én a Földközi-tenger nyugati részén egy torpedórombolóktól védett Danton-típusú csatahajót megtorpedóztott. A csatahajó, mely cik-cakkban haladt, a torpedózás után oldalt fordult s 45 perc alatt elsülyedt mindenestül.

Egygel kevesebb.

Budapest, március 20. (Saját tudósítónktól.) Mirseillesben egy francia torpedóromboló, amely egy francia buvárhajót németnek nézett el, megtorpedóztott. A buvárhajó elsülyedt.

Német támadás angol fordításban.

Budapest, március 20. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik: Az ellenség bombázta Ramogate fürdőhelyet, de az angol hadihajók elől sietve elmenekült. Egy brit torpedóromboló elsülyedt, egyet megrongáltak, de nem nagyon. Egy kereskedelmi hajó elsülyedt. A kárt nem lehet megállapítani.

400.000 tonna a francia veszteség.

Budapest, március 20. (Saját tudósítónktól.) Párisból jelentik, hogy az Information szerint a francia hajózási vállalatok központi bizottsága a francia kereskedelmi hajózás veszteségét 400 000 tonnára becsüli.

Ujabb 115 millió dollár háborus kiadás.

Budapest, március 20. (Saját tudósítónktól.) Wilson rendeletet adott ki a hajóhadparancsnoknak, hogy 115 millió dollárt fordítson hadihajók felszerelésére s kereskedelmi hajók vásárlására.

Sikeres vállalkozásaink.

Kelati harctér. Budapest, március 20. (Hivatalos.) Az Erdős Kárpátokban, Luektól nyugatra és a Stochod mentén sikeres előtér-vállalkozásaink voltak. Egyéb nevezetes esemény nem történt.

Trieszt újabb bombázása.

Olasz harctér. Budapest, március 20. (Hivatalos.) A Fleims-völgyi arcvonalon jelentékenyen fokozott, különben csak a rendes tüzérségi tevékenység folyt. Triesztre ellenséges repülőkből bombákat dobtak.

Délkeleti harctér. Budapest, március 20. (Hivatalos.) Popeleni-től északra a Vojusa mentén felderítő osztagaink egy ellenséges brigádát megsemmisítettek. Az Oehrida tótól keletre újból a franciák erő támadásait vertük vissza.

Höfer.

A nagyváradai Mária-kongregációk békeájtatossága.

Hágából, ahol a béke palotája három év óta tyresen áll, néma szívből az emberiség legnemesebb törekvései egyikének, a békénk: Hágából komoly szözet jött a kongregációkhoz. Közös ájtatosságra szólították fel a világ kongregációit, hogy a béke áldását, melyet az emberek nem tudnak visszacsúdni önmagukra, adja meg Isten a világnak az ő szeplőtlen Anyja esedezésére.

A hágal szözet viesshangra talált a nagyváradai kongregációknál is, melyek közös bizottsága a következő lelkeshangú felhívást boosátotta ki:

A Hágai Urak Kongregációjának felhívása bizonyára minden kongreganista szívében visszabargra talál. Testvéri bizalommal fordulunk a Nagyváradon működő Mária Kongregációk minden tagjához, nemkülönben a hitbuzgalmi egyesületekhez és a hívekhez, egyesüljünk mindnyájan Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén a világ valamennyi Mária Kongregációjának közös szent áldozásában, együttesen kérjük a Békeesség Királynéját, vasárelje a hároméves világkatasztrófa szerzőinek és fenntartóinak szívét a kereszténység függőhöz, segítsen mindenkit igazi békéhez és békehez.

A nagyváradai Mária Kongregációk a békeájtatosság rendjét következőképpen állapítják meg:

1. A közös szent áldozás napját előzve meg egy a békéért felajánlandó kilenc napi ájtatosság Jézus Szentség Szívéhez, mely március 17 től kezdve a szent áldozás alkalmával nyerhet befejezést.

2. Március 24 én készülnék bűjittel az ünnepre.

3. Március 25 én, vasárnap reggel 7 órakor a váradolasi plébánia templomban rövid szentbeszéd, szentmise és közös szent áldozás, amelyen valamennyi helybeli Mária Kongregáció teljes számban részt vess a többi hívekkel. Minden kongregáció a templom előre megjelölt és fenntartott részében foglal helyet és pedig:

I. a bejárattól jobbra (epistola oldalon) a) Az előtérben a prem. főgimnázium ifjúsága a Mária oltár környékén. b) A padokban (jobboldali) az urleányok kongregációja, az urasszonyok kongregációja a kath. nővédő egyesület működő tagjaival együttesen, az iparosasszonyok kongregációja, egymásután a nyomtatott felirattal jelzett padok sorint.

II. a bejárattól balra (evangélium oldalon) a) Az előtérben a főreáliskola ifjúsága a Szent Szív oltára környékén. b) Ugyanott a kath. nővédő egyesület leánykőrei a Mária szobor környékén. c) A padokban (baloldali I-IV. pad) az Urak Kongregációja.

III. A templom többi padjaiban és részében a kath. népszövetség tagjai és a többi hívek.

IV. A főgimnáziumi ifjúságból az énekesek a koruson foglalnak helyet tanárik vezetésével, holt Rách Mihály zenetanárral a következő énekeket intonálják a híveknek: a) félmise előtt: Burgó szívével... Offertoriumra solo vagy: A keresztifához megyek... b) félmise után: Imádkunk Szent Ostyá. Üdvözlégy Oltári Szentség. Hsételg itt: a keresztifához megyek c) áldozás végével: A fehérserreg indulója d) szentmise végén Magyar Himnusz.

Altalában arra törekedjünk, hogy a kóras nyugodt, határozott, helyes és nem zúzó intonálása mellett a hívek kivétel nélkül énekeljenek. Ubben az előkelő hölgyek a legszebb példát adhatják.

A szentáldozás rendje a következő: 1. a hívek a kath. népszövességgel, 2. a főgimnáziumi, 3. a főreáliskolai ifjúság, 4. a

kath. nővédő egyesület leánykőrei, 5. urleányok, 6. urasszonyok kongregációja a kath. nővédő egyesület működő tagjaival, 7. iparosasszonyok kongregációja, 8. Urak kongregációja. A rendezői tisztséget a főgimnáziumi Mária Kongregáció ifjúsága látja el.

Ugy a reggeli mint az esti ájtatosság alatt az urasszonyok és urleányok kongregációjának küldöttel a templomban helyet foglalva szarizsnát gyűjtenek két kis szözetra kitett tálcákra a nemzeti fogadalmi templomra.

B) Az este fél 7 óraker kezdődő ájtatosságnál a szent olvasó imádkozása csoportonként és pedig oly módon lesz végre hajtvé, hogy az első csoport az olasz plébános urral mondja az imádság első, a második csoport az újvárosi plébános urral a második részét.

A szent olvasót rövid szentbeszéd előzi meg a az ájtatosság XV. Benedek pápa békeimájával ér véget.

Az elhelyezkedés az esti ájtatosságnál ugyanugy történerd mint reggel.

A kongreganisták úgy reggel, mint este jelvényeiket viselik.

Költözik az élelmezési ügyosztály.

12000 koronáért kibérelte a Bihar megyei Keresk. Bank épületét.

Nagyvárad város élelmezési ügyosztálya köntt a városháza épületéből.

A szerény keretekben megindult működés két év alatt óriási nagyra nőtt, amely megazsperodott személyzetével a városháza jórészét elfoglalja.

Ma már százezer ember élelmezését látja el az ügyosztály Lukács Ödön főjegyző vezetésé alatt a havonként milliókra menő forgalmat bonyolít is.

Mostani elhelyezkedése a városházán nem felel meg az ügyosztály kívánalmainak és érdekeinek, de sok nehézséget okoz a városi hivataloknak is, amelyek nem férnek el.

Lukács Ödön főjegyző alkalmas épület után nézett, amelyben az élelmezési ügyosztály megfelelő elhelyezést nyerhetne.

Talált is ilyen közvetlen a városháza szomszédságában, a volt Bihar megyei Kereskedelmi Bank épületében, amely jelenleg az Egyesült Bihar megyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár tulajdona.

A nagy épület teljes földszintjét és emeletét foglalná el a városi élelmezési ügyosztály. Itt tágas termek, megfelelő számú szobák, nagy pince állanak az ügyosztály rendelkezésére.

Lukács Ödön főjegyző a ház bérletére vonatkozó tárgyalásokat befejezte a tegnap e célból tartott tanácsülésen a bérleti szerződést a tanács elé terjesztette.

A bérleti szerződés szerint az élelmezési ügyosztály évi 12000 korona bért fizet, tehát jóval kevesebbet, mint eddig a városnak fizetett.

Az épületet május 1 én foglalja el az élelmezési ügyosztály, addig elkészítik a szükséges átalakításokat.

A város tanácsa a szerződést elfogadta, tehát a bérlet most már befejezett dolog.

* **Öcsén!** vállalak kőműves, ács és eserepező munkát úgy helyben, mint vidéken. Staharoczky József, Magyar-u. 33 sz.

Párnahuzatot a sebesült katonáknak!

Pallay Lajosné urasszony nemes szívétégét dícséri az az elhatározás, hogy a sebesült katonák feje alatti párnákat új, tiszta huzattal látja el. Közel 2000 párna huzatról lévén szó Nagyvárad társadalmának minden rétegében megindult a gyűjtés a itt újra kitűnt az a rég megállapított igazság, hogy a szegényebb néposztályok, amelyeket a háboru minden terhe nyom, sránylag udakozóbbak, mint azok, akik a háboruban a gazdagodás útjára tértek.

Kétségtelenül kitűnik ez Wiener Jenőné megállapításából, aki Pallay Lajosnénak, a gyűjtés vezetőjének jelentette, hogy amíg a szegények, a szegényebb néposztályok tömegesen adakoznak, addig a gazdagabb néposztályok ridegen elzárkóznak a kérés elől.

Ez a megállapítás élesen látszik a következő esetből is. Pallay Lajosnéál tegnap megjelent egy koldus asszony és egy ócska, de tiszta erős, még sokáig használható párnahajat adott át azsal, hogy a sebesült katonák feje alá hozta. Mikor az urasszony a párnahuzatot nem akarta elfogadni s azt az ellenvetést tette, hogy ezt talán nem is nélkülözheti, a koldus asszony, aki fillérekből egyik napról a másikra él, így felelt:

— Összes vagyonom, amit arra tartogatok, hogy majd az árából eltemetsek: hat párna és hat párnahuzat; de azért ezt az egyet csak a sebesült katonáknak adom.

Kétezer párnahajat kérnek a sebesült katonák! Nagyváradon közel 100 ezer ember tartózkodik most, s kinek nagy része meleg, fűtött szobában dagadó párnákon alszik, jóllakottan, egészségesen. Gondoljunk azokra, akik éretünk vérezték, éretünk sebesülték meg s egy párnahajat küldjünk a sebesült hősöknek.

A 2000 párnahuzatból eddig 220 db. gyűlt össze a következő adakozásból:

Láng Lajosné, Lukovai Nissalovszky Sándorné, özv. Szolnok Jánosné, Czillér Imréné, dr. Szegedy Lajosné, id. Középesy Kálmánné, Bassa Margit, Frankó fogorvosné külön e célra 10 koronát, Ternyei Antalné, Harmathy Károlyné, Grócz Béla nagyprepost, özv. Bár os Odónné, ujjalotai róma kath. hívek 15 koronát, Szűcs Gérané, Laszky Ármóné, özv. Szkurka Andorné, özv. Malinóvszky Gyuláné, Cziffra Kálmánné, Zaturcszky Albertné, Hegyközkövesitől, Ungvári Imréné, Szokolai Béláné, Tar Sándorné, Kovács Zoltánné, Fabricius Dezsőné 5 koronát, Szolcsányi Hugóné, Pásztor Ferencné, Peirányi Ferencné s többben névtelenül.

* **Gyönyörű rászós arc** a nő legszebb díszé. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO crémet és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltűnteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/E. Rimanóczy-palota.

* **Nagyvárad város villamos művéhez** 1000 korona készpénz biztosítékkal pénzbeszedő azonnal felvétetik. Jelentkezhetni a villamos művartéri irodájában.

A Katholikus Népszövetség ünnepéje.

Vasárnap, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén rendesi a Katholikus Népszövetség az idei szezonban hatodik ünnepélyét, ismét a Katholikus Nővédő Egyesület anyagi és esztendővédő intézete javára. A rendkívül vonzó számokból egybeállított, magas színvonalu műsor előre garantálja a legszebb sikert. A részletes műsor a következő:

1. a) Moszkovsky: *Serenade*, b) Grieg: *Pillangó*. Zongorán előadja: Sas Aranka.
2. a) *Kárpáti kesergő*. b) *A virágjára jól vigyázzon* c) *Vegyesek virágai*. Énekli: *Vajnovszky* Vilma. Zongorán *Vajnovszky* Árpád, hegedőn *Schmalzer* Béla kíséri.

3. *Modern keresztos hadjárat*. Beszéd. Tartja *Pálffy* Jenő.

4. *Háborus ebéd*. Tréfás jelenet, előadják: *Hanaig* Aranka és *Rácz* Manci.

As ünnepély vasárnap délután 5 órakor a Katholikus Kőr Szent László termében fog megtartani. Belépti díj nincs, de szíves adományok közönnettel fogadtatnak.

Fentartott helyek előre megválthatók a *Tiszántúli kiadóhivatalában*.

A meghívók szétküldése folyamatban van; ha valaki Tévedésből meghívóját meg nem kapta volna, forduljon a Népszövetségi Irtthon gondnokához.

A középiskolák tandíját felemelik

Az egész országban egységes tandíjat terveznek.

A kultuszminisztériumban tárgyalásokat tartanak arra vonatkozólag, hogy a jövő tanévtől kezdve felemelt tandíjakat léptesenek életbe az ország összes középiskoláiban.

A készülő rendeletre vonatkozólag illetékes helyről a következő információkat adták:

Jelenleg az a helyzet, hogy nincsen egységes tandíj az országban és úgy a gimnáziumok, mint a reáliskolák a tandíj szempontjából három csoportra vannak osztva és pedig mindig a város lakosságának arányában. Az egyik álláspont ma a minisztériumban az, hogy ezt a különbséget meg kell szüntetni, nem indokolt ugyanis az, hogy az egyik városban csak azért, mert a város lélekszáma kisebb, mint egy másik város lélekszáma, kevesebb tandíjat fizessenek az iskolákban.

A kérdés alkalmasint úgy is nyer megoldást, hogy a jelenleg érvényben levő legmagasabb tandíjat emelik fel valamelyes összeggel és azt a tandíjat léptetik életbe egységesen az egész ország területén. A döntés jelenleg *Jankovich* Béla miniszter előtt van, aki rövidesen határozni is fog a kérdésben.

Az 1914-15. évi költségvetés adatai szerint a középiskolák szükséglete akkor 12 millió korona volt, amivel szemben a tandíjbevitel nem érte el a másfél millió koronát sem. A szükséglet természetesen azóta nagyon emelkedett és ennek megfelelően gondoskodni kell most a tandíj felemeléséről is.

Tegnap már megérkezett *Jankovich* Béla vallás és közoktatási miniszter leirata Nagyváradi városához a tandíjak tárgyában,

A leiratban egységesen csak adatokat kér a miniszter a helyi középiskolákban szerzett eddigi tandíjakra nézve. De jelzi egyben a leirat, hogy az 1917 szeptemberben kezdődő tanévre egységes tandíjat állapítanak meg az egész országban. A közoktatási tárca költségvetésének terhére kell könnyíteni ugyanis a tandíjak felemelése révén.

Tea rummal a Royalból.

— Most tudom csak, — mondta *Shvarcz* Béla, a *Royal* tulajdonosa a tegnap tárgyaláson, — hogy hova lett a sok rum, tea, likőr és passgő a piacból. A hetes, akit elküldtek, megdézsmálta a piactól elvitt, amit elvihetett.

Ezen a nyomon elidulva *Shvarcz* Béla a hetes és kénytelen megalkakása házkutatást tartatott a ott sok pakli kártyát, finom angol rumot, teát, poharakat a „*Royal*” jelzésű kendőket foglaltat le. A tolvajoknak a gazda megbosszútott, a lakásadó azonban orgazdaság miatt került a törvényszék elé. — *Ember* Géza táblabíró tanácsa tárgyalta az ügyet.

Szabó Mihályné vádlott beismerte, hogy lakói: a hetes és kénytelen megalkakált teával, 5 ivott belőle, de nem tudta, hogy az lopott. A poharakat elfogadta, mert ajánlókba kapta.

Shvarcz Béla elmondta az ismeri előzményeket. Angol rum kellett nekik, mondta. Kért nem számít fel. A törvényszék kiadta neki a teát, kendőket, poharakat a a rumos üvegeket. Egynak kivételével üresek.

A törvényszék 3 napi fogságra ítélte a vádlottat. Az ítélet jogerős.

Óvakodjunk a kémektől.

Megbízható forrásból származó értesülés szerint hadban álló ellenségeknek Magyarország és Ausztria, valamint szövetségeseik fegyveres erejének megbénítása céljából tervbe vették lakosság és élelmiszer készleteinknek felbérlet ügynökök útján gyújtogatás által való megsemmisítését és a ló, valamint marha állományainknak takonykórbaeséssel való megfertőzését.

A tüzesetek okozására az ellenség ügynökei állítólag egy keres kemény papírból készült 10-11 cm. hosszú és 3-3 és fél cm. átmérőjű fekete tokkal vannak felszerelve, amelyek 2 és fél és 3 és fél és 3 és egynegyed felirást viselnek. A tok fedője alatt vékony hegyes üvegesecs tűnik szembe, amely a tok belsejéből nyúlik fel. Az üveg tartalma valószínűleg folyadék és a készlet lék olykép nyer alkalmazást, hogy az üveg hegyét letörk és az egész tokot faggólyosan beleteszik a gyűlékony anyagba.

A ló és szarvasmarha állomány megfertőzésére pedig állítólag az a mód van tervbe véve, hogy az ügynökök a kutatba és itató vályutba takonykór bacilusokat tartalmazó tablettákat dobnak, mely tabletták fehérre és valamivel kissébbek, mint az ismert aspirintabletták s amelyekhez pusztakézzel hozzányúlni nem szabad.

Hogy pedig az ilyen merényletek megakadályozhatók és a tettesek a hatóság kéreire juttathatók legyenek, felhívjuk a város közönségét, a legfokozottabb elővigyázatára s egyben kérésük, hogy a ki háberu idején akármilyen eseményben vagy mulasztásban oly ósból válik bűnössé, hogy az ily esemény vagy mulasztás által a monarchia vagy szövetségeseink fegyveres hadjárata hátrány, vagy az ellenségre előny háramolják, az állam hadereje ellen még akkor is a

katonai büntető törvénykönyv 327. §-ában meghatározott büntetést követ el ha az eféle esemény módja más büntető vagy vétség jellegével bír is.

A fegyveres erőnek vagy szövetséges csapatoknak hátrányát, vagy az ellenségesek előnyét előző ezen eseményeket elkövető polgári egyének is a katonai büntető bírások alá helyestetnek.

Ez a büntető hadban álló haderő körletében rögtön bíróságilag, a megőltés ország részben pedig nem rögtön bírósági eljárás útján ugyan, de súlyos körülmények felforgása esetén — mint amint a azóban levő eseményeket jellemzik — szintén kötetl által halállal, míg enyhébb beszámítás alá eső esetekben 10 évtől 20 évig terjedhető súlyos börtönnel büntetettik.

Aki a megjelölt büntetést — noha ez módjában állna — szándékosan meg nem akadályozza, vagy a ki a tudomására jutott ilyen bűncselekményi, vagy azon személyt, akiről ilyen esemény tudomására jutott, a hatóságnak feljelenteni szándékosan elmulasztja, ezen büntetési büntetés alá eső 5 évtől 10 évi, különös súlyosító körülmények között pedig 15 évtől 20 évig terjedhető súlyos börtönnel büntetettik.

Nagyvárad, 1917 március 19-én.

Rendőrkapitányi hivatal.

Büntetik az árdragítókat.

A rendőri büntető bíróságnak mostanában kevesebb dolga van az árdragítókkal, úgy látszik, hogy a multkori szigorú büntetések megriasztották a piac uzsorásait. Árdragítók azonban most is vannak szép számmal, csak hogy nem a piacra, hanem ott, ahol nemigen lehet őket ellenőrizni: a házaknál. Hány falusi ember herósa be és árusítja a tejet házról házra 90 fillérért, sőt többnyire egy koronáért literjét. A közönség nem meri őket feljelenteni, mert fél, hogy attól a kevés tejtől is elcsúsz, amit nagy nehezen drága pénzen, de mégis összeszedez.

Úrül malacski, aki pénztért kap tejet, tejtől atb, mert a vidéki termelők nagy része szóba sem áll az emberakkal, ha pénzzel akar fizetni: cukrot, kását, petróleumot, kávé és más hasonló drága kincseket kérnek a szegény városiaktól egy felliternyi, vizet összeparancsolt tejért. Feljelentők kevesen akadnak, nem siet senki sem a város házára.

A rendőri büntetőbíróság folytatja erőlyes munkáját, s ha egy egy árdragító horogra kerül, szigorú büntetésben részesül. Így tegnap *Csaglady* István büntetőbíró a következő ítéleteket hozta:

Rácz János henteset, mivel a zsír kilóját 10 korona helyett 14 koronáért árusította 5 napi elzárásra és 200 korona pénzbüntetésre ítélték.

Órváth József és *Jäger* Ignácné váradszőlősi lakosokat, mivel a tej literjét 68 fillér helyett 90 fillérért és 1 koronáért árusították, 300-300 korona pénzbüntetéssel sújtották.

Megvettem egy nagy mennyiségű

eredeti berhinszabású finom, szép és **sikkes mellfűzöt** és azokat igen szolid áron becsajtom nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Besztenbaum **Juliska**

Füzösazonja Nagyváradi, Rákóczi-ut 6. sz.

Nagytrafikokat kapnak a hadirokkantak.

Teleszky János pénzügyminiszter a napokban rendeletet küldött valamennyi pénzügyigazgatóságoknak, amelyben a nagytrafik engedélyek adományozásának és átruházásának dolgát mindenképp korszerű és dícséretes módon szabályozta.

A rendelet kimondja, hogy kizárólagosan jelleggel kezelt dobáynagy- és különlegeségi árudák üresedés esetében ezáltal csak nyilvános pályázat útján tölthetők be. A pályázati hirdetményben közzéteendő, hogy a pályázatban csak a következők vehetnek részt:

1. A háboruban munkaképtelenné vált rokkantak.

2. A jelenlegi háboruban elesett, vagy a katonai szolgálat viszonyaitól következtében (betegség, sebesülés, faredalmak stb.) elhalt katonák özvegyei és árvái és azelőtt, ha az elesettben, illetőleg az elhaltban családtagjainkat veszítették el és vele egy háztartásban éltek.

3. Az állami tisztviselők családtagjai ha az áruda kezelésével az 1884. évi Pénzügyi Közlöny 2. számában megjelölt 63.766—1883 sz. körrendelet határományai értelmében egyébként megkaphatók, továbbá az állami tisztviselők özvegyei és árvái és végre a nyugdíjazott állami tisztviselők.

Ezzel a más útiutakkal kapcsolatos dobáynagy- és különlegeségi árudák üresedés esetében szintén mindenképp nyilvános versenytárgyalás útján tölthetők be.

A nyilvános versenytárgyalás alkalmával a hadirokkantak mindig elsősorban veszedek figyelembe.

HIREK

A király közönete Biharvármegye hódolatáért.

Biharvármegye decemberi közgyűlésén mutatta be hódolatát a trónralépő királynak. A hódoló édvöszletre Fráter Barnabás alispánhoz tegnap érkezett meg Károly király közönete, melyet gróf Tisza István miniszterelnök tolmácsol Biharvármegye közönségének. A legmagasabb köszönet a következőképpen hangzik.

Biharmegye közönségének!

Ő császári és apostoli királyi Felsőge Biharvármegye közönsége részéről trónralépése és megkoronáztatása alkalmából nyilvánított hódolatáért legmagasabb köszönetét legkegyelmesebben nyilvánítani méltóztatott.

Budapest, 1917. évi március hó 13-án.

Tisza s. k.
m. kir. miniszterelnök.

* **Károlyi György gróf Erdély közlélmézési diktátora.** Budapesti tudósítónk jelenti: Az Országos Közlélmézési hivatal Károlyi György grófot megbizta, hogy mint Erdély közlélmézési ügyeit vezesse s a pótrekvirálásokat hajtsa végre.

* **Az ellenzék vezetői a királynál.** Hivatalosan jelentik: Ma kedden kapták meg az ellenzék vezetői a királyi audienciára a meghívót. Apponyi Albert grófot őfelsége holnap délután 5 órakor Laxenburgha, Károlyi Mihály grófot csütörtökön Badenben, Zichy Aladár grófot pénteken Badenben fogadja a király. A munkapártból is fogad őfelsége három politikust: id. Erdélyi Sándort, Dániel Ecnő bárót és Talián Béla grófot. Ő felségének Budapestre tervezett jövetele a hadsereg főparancsnokságnál való elfoglaltsága s a kihallgatások folytán egyelőre halasztást szenvedett.

* **Kongregációi élet.** Az Ur-leányok Mária Kongregációja ma délután 4 órakor gyűlést tart a Szent László menedékházban. A fontos tárgynál fogva pontos megjelölést kér a vezetőség.

* **Dr. Ferdényi Kálmán hadi-kittüntetései** Dr. Ferdényi Kálmán teológiai tanárt, aki a háború kezdete óta teljesít katonai szolgálatot, mint katonai lelkész, Ő felsége vitéz és önfeláldozó magatartása elismerésül a signum laudis-sal tüntette ki a kardokkal. Ezzel kapcsolatban a felsőbb parancsnokság saját hatáskörében a Károly csapatörösztet adományozta dr. Ferdényi Kálmánnak több ütközetben való részvételéért. A kiváló tanár ezakra a katonai kittüntésekre a cs. és kir. korékpáros zászlóaljnál szerzett érdemeit a harctéren tauszított vitézségével. Dr. Ferdényi Kálmánt, a váradai társadalomnak ezt a kiválóan népszerű tagját Nagyváradról is számosan üdvözölték kittüntetései alkalmából.

* **A megyei nemzeti munkapárt** tegnap Pally Lajos elnöklésével ülést tartott. Pally Lajos üdvözölte a munkapárt tagjait s előterjesztette, hogy a megye közgyűlésének tárgysorozatán egyetlen olyan tárgy sincs, ami felett határozatot hozni vagy tanácskozni szükséges. Ez okból a pártterület megteremtése felesleges s így a tanácskozást barakasztotta.

* **A Kath. Kör vetítő-estéje** A Kath. Kör tegnapi vetítő estélyén Bozóky Gyula őrnagy befejezte nagy érdekű előadását az orosz és orosz harcterek küzdelmeinek ismertetéséről. Saját felvételeit mutatta be a kiváló katona pompás vetített képekben és magas röptű előadásban, melyen átértett egy vitéz honvédtiszt lelkesültsége és hősi elszántsága és az a katonai szellem, melyet a 4 es honvédek anyai harcban mutattak meg úgy az orosz, mint az orosz harctéren. A bemutatott képek annál érdekesebbek voltak, mert a mi honvédeinket mutatták be a lövészárkokban és a harctéren, ismerősöket, akiket jól ismerünk polgári foglalkozásuk köréből. Az előadást nagy közönség hallgatta végig s lelkesen megtapsolta s kiváló előadót.

* **A Kath. Leány Klubb elnöksége** kéri a rendszóke, hogy a csütörtök délután 5 órakor a Kath. Körben tartandó énekóra-ra hívják meg a klubb tagjait.

* **Biharmegye mai közgyűlése.** Bihar megye törvényhatósági bizottsága ma délután 9 órakor tartja rendes árnagyodas közgyűlést a vármegyeház nagytermében.

* **Sárkány János mérnök-kari őrnagy kittüntetése.** A kolozsvári kerület építési osztályát újabb kittüntetés érte. Sárkány János mérnök-kari őrnagyot, ekk. építész-mérnököt, a kerület építési osztályának azéllis főnökét, a harctéren szerzett érdemeinek újabb elismerésül Ő felsége a hadidiszitményes Ferenc József rend lovag keresztjével tüntette ki. Sárkány őrnagy 30 havi folytonos harctéri szolgálat után került az építési osztály élére. A harctéren bár nem volt ugynevezett csapatfőnök, műszaki csapatjával mégis sokszor megjelent nemcsak a tulajdonképeni fronton, hanem még a front előtt is, amikor éjjel ellámpás fényszórák mellett a drót akadályokat készíttette, sőt 1914 évben orosz Lengyelországban Wodszlav mellett az orosz előnyomulását órákig feltartotta. Érdemes, hogy ennél az építési osztálynál ez már a második ily magas harctéri kittüntetés, miután Strasser Ferenc főszámtiszt nehéz viszonyok mellett a fronton teljesített hadbiztonsági főnöki minőségében, ezt már korábban megkapta.

* **A Kath. Növédő Egyesület** tea estélyére Hant Erőgyes az edényeket ingyen szolgáltatta, misért hálás köszönetet mond a Katholikus növédő egyesületnek.

* **Dr. Kutiák Agostonné halála.** Nagyvárad egykor igen előkelő orvosának: néhai Kutiák Agostonnak özvegye, született Kuszik Antonia tegnap sírhunyott. Az előkelő matróntát tegnap reggel halva találták Kálvária utcai házában levő lakásán, az ágyban. Reggel, mikor eselődje beament hozzá, részletve látta, hogy uradje meg van halva. Dr. Ertler Már városi orvos konstataltta, hogy külső résznek nincs nyoma, s az öreg urad halálát ütélmesesedés és szívbaj okozta. Orv. Kutiák Agostonné férje halála óta teljesen visszavonultan élt. — Temetése holnap, csütörtökön, március 22-én délután 10 órakor megy végbe a román kath. egyház szerkeztésai szerint a Kálvária-utcai gyászhatárol.

* **Uj doctor juris.** Vargha István máv. hivatalnok a kolozsvári tudományegyetemen a jogi doktorátust sikerrel megszerzte.

* **Debrecenben szervezik a köztisztviselőket.** Debrecenben annyira haladt a köztisztviselői kertek szervezése, hogy már csoportosították a jelentkezőket s legközelebb gyűlést tartanak a külön álló kertközségek megalakítására. — Előbb felszámolják a kijelölt kerteket, mielőtt az idő és a talaj állapota megengedi és azután fogják a részeket kiosztani. Báró Kárhly, az Országos Közlélmézési Hivatal főnöke táviratban megígérte, hogy burgyonyát, babot és mindenféle palántákat fog küldeni.

* **A kéményseprési díjak felemelése Biharvármegyében.** Fekete László érmihályfalvai kéményseprőmester a biharmegyei kéményseprőmesterek egyesülete nevében tegnap körvénnyel intézett Biharvármegye alispáni hivatalához, amelyben, hivatkozva az általános drágaságra, a kéményseprési díjakat 50 százalékkal való felemelését kéri.

* **Tisza István gróf arcképe.** Világhírű festőművészünk Benczur Gyula Tisza István gróf miniszterelnökötől rendkívül sikerült arcképet festett. A kép számos reprodikciója Szabó Imre könyvkereskedésben kapható.

Poincaré bukás előtt.

Budapest, március 20. (Saját tudósítónktól.) A francia kormányválság nem csak Briand ellen megy, hanem Poincaré ellen is. Utódaul Pamst emlegetik.

A pesszimista Lloyd George.

Budapest, március 20. (Saját tudósítónktól.) Lloyd George az angol alsóházban indítványozta, hogy csütörtökön üdvözljék az orosz dumát táviratilag. Nem lehet még megállapítani, mondotta Lloyd George, hogy minden veszély elmúlt-e Oroszországban.

Nem kapnak több orosz pénzt az oláhok.

Budapest, március 24. (Saját tudósítónktól.) Romániában az orosz forradalom híre nagy és kínos meglepetést kellett. Jasiban koronatanács volt. Román hivatalos körökben Romániára nagy anyagi veszteségek tartják a forradalmat, mert a cár nagy összegeket adott az oláh királyi családnak, s az ideiglenes kormány nem lett erre névsz ígéretet.

* **Kntenai kitüntetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király Lépes Oszkár 37. gy. e. belső szándékát a vaskorona rendi hadidíszítvénye 3 osztályával tüntette ki a kardok egyidejű adományozása mellett. Bidlo Vasóvár 101. gy. e. belső tart. egészségügyi zászlóst az arany érdemkereszttel a vitézségi érem szalagján tüntette ki a király. Schöder Bernát 4. népfelkelő gyalogosred belső főhadnagy a legfelső díszérő elismeréssel (kardokkal) lett kitüntetve.

* **Házasság.** Ifjabb Kriszta Sándor feleségül vette Bereczky Gizit Budapesten.

* **A városi konyha vezetője.** Hirt edünk arról, hogy április elején városi étkező nyílik meg a Háromrossa épületében. Az étkező vezetésére Lukács Odön főjegyző Tátray Kálmánné urat kérte fel, aki főiskolájának megvalósítását a közintézmény keretében hajtja végre s így nevelti a jövőbeni asszonyait. A létesítendő harmadik városi étkező szervezését pedig Wein polter Frigyesné kezébe teszi le. Ez az étkező május elejére nyílik meg. Mindkét étkező vezetését tehát megfelelő, szakavatott és megbízható kézbe juttatta Lukács Odön főjegyző elbátározása.

* **Kinevezés.** A hivatalos lap közli, hogy a pénzügyminiszter Bárdos József dr végzett joghallgatót a nagyvárosi pénzügy igazgatósághoz ideiglenes minőségű adóügyi biztossá nevezte ki.

* **A zománcozott edények maximuma ára.** A hivatalos lap közli a miniszteri rendeletet a zománcozott vas-edények maximum árának szabályozása végett. Ugyazint szabályozza a zománcozott vasedények, csiszolt vasedények és mosóüstök legmagasabb árát is.

* **A rendőrség keresi a szegedi 30 ezer koronás lopás tetteit.** Tegnapelőtt éjjel Szegeden ötv. Regdon Imréné leletét feltörték s elloptak egy 23.000 koronás takarékkönyvet, 4000 korona készpénzt és több ékszert, óráit, karkötőt, láncot és gyűrűket. A rendőrség tegnap délután táviratot kapott, amelynek értelmében szigorú nyomozást indítottak.

* **Halálozás.** Germán Pál élete 89. évében elhunyt. Temetése ma, szerdán, március 21-én délután 3 órakor megy végbe a Rákóczi-ut 41. sz. házától.

* **M. Jánosy Aurél halála.** Részvétel emlékeztünk meg M. Jánosy Aurélnak, a nagyvárosi Katolikus Kör háznagyának haláláról. Az elhunyt buzdó, agilis tisztviselője volt a Körnek; pár héttel ezelőtt súlyos betegség támadta meg szervezetét, mely az életerő férfiút megfosztotta életétől. Temetése ma, szerdán, március 21-én délután 3 órakor megy végbe a Katolikus Kör épületében lévő lakásáról. Halálát testvérei s kiterjedt rokonság gyászolja. A családi gyászjelentés a következő:

Aláírottak fájdalomtól megtört szívvel, Isten akaratában való megnyugvással jelentik, hogy a legjobb testvér, sógor és unokatestvér M. Jánosy Aurél folyó évi március hó 19-én este fél 11 órkor, életének 59 ik évében, a halotti szentségek ajtatos felvétele után elhunyt. A megboldogultjából tetemes folyó évi március hó 21-én délután 3 órakor fogtak a Szilágyi Dezső-utcai 5. sz. n. gyászháznál a római kath. egyház szertartása szerint beszentelni és az elhunyt rokonai, barátai és jóismerősei tisztelettel meghívottnak Nagyvárad, 1917 március 20. Az örök világosság fényeskedjék nekül Jánosy Emma öz. Horváth Jánosné, Jánosy Irén, Jánosy Janka, Jánosy János testvérei, Jánosy Jánosné öz. Fogarasi Ilona, Jánosy László öz. Berce Iona sógoróni. Jánosy László, Jánosy Floris, Horváth Oszkár, Horváth Ákos unokáccserei, Jánosy Margit unokahuga.

* **A város költségtérítése közszemlén.** Nagyvárad város háspénztárából a háspénztárban kezelt alapok és alapítványokról szerkesztett 1915. évi zárszámadásokat mérleget és vagyonelejtést a tanács és pénzügyi szakbizottság a f. évi március hó 16-án tartott együttes ülésében tárgyalás és vizsgálat alá vevén, azt megállapította s az 1886. évi XXI. tc. 17. § a rendelkezéséhez képest az 1917. évi március hó 17. napjától az 1917. évi április hó 2 ik napjáig bezárólag terjedő 15 napl időtartamra a városi számviteli hivatalban közszemlélésre kitenni rendelt. Mirel a város költségét azon figyelemzettel értesítim, miszerint a zárszámadást az eszközre vonatkozó előírásokat a fenti határidőben bármely adófizető nagyvárosi polgárnak megtekinteni joga van, az ellen nemaláni észrevételeit a f. évi április havi rendszer költségűlés hatánapját megelő-

zőleg 5 nappal írásban a tanácshoz, mint állandó választmányhoz beadhatja. Nagyvárad város tanácsa és pénzügyi szakbizottsága 1917. évi március hó 17-én tartott együttes ülésében. Rimler Károly s. k. polgármester.

* **A tanítók s tantrok beszerzési csoportjának elnöksége az intéző bizottságnak f. hó 14-én hozott határozata alapján felhívja mindama tagjait, akik a jövő téli időszakra szükséges tüzelő anyagot a csoport utján hajtják megvásároltatni, hogy az egész évi szükségletüket (cser, lükkfa, porosz, magyar kőszén pontos megjelölésével) egy hét leforgása alatt Biró Márk ügyvezető elnök címre (Zárda-ut. 1) írásban bejelenteni sziveskedjenek. Szóbeli bejelentés elégtelen. Ha a termelőktől folytatott tárgyalások eredményre vezetnek, az árakat, fizetési és szállítási módokat az intéző bizottság tudatni fogja a csoport tagjaival. Akik a csoport támogatására továbbra számot nem tartanak, befizetett díjukat Hegedüs Árpád főrealisk. tanárnál átvethetik.**

* **A biharmegyei molnár szövetség megalakulása.** Az ország jelentősebb malom vállalatainak tulajdonosai már hosszabb idő óta kizárólatnak azon, hogy az országban levő mintegy 26000 malom vállalatot egy országos szervezetben tömörítsék. Biharmegye malom iparosaik vasárnap délszlött gyűltek össze a Városházán termében a megyei szervezet megalakítás céljából. Az alkaluló gyűlésen, amelyen Nyiry István berettyóújfalui malomtulajdonos elnököt, Jutassy Odön az országos szövetség képviselőtében hosszabb előadást tartott a malom iparosok szervezkedésének multjáról. A nagy letetzéssel fogadott előadás után a közgyűlés, amelyen mintegy 130 biharmegyei malomtulajdonos jelen meg, kimondotta a Biharmegyei Molnár szövetség megalakulását. A szövetség elnökének Nyiry Istvánt, társelnökeinek Weiss Jakab Biharócson, Neumann Zeigmond Oláhsegyfalván, Mezey István Zákán, Klauz Jenő Belényesen, Serecs Imre Sarkadon, Weiss Márton Nagyszalonta malomtulajdonosokat, titkársnak Vadász Jenő Margittán, ügyvezetőnek dr. Fried János nagyvárosi ügyvédet választotta meg. A választások megejtése után Róna Ernő az OKH kiküldöttje érdekes előadást tartott a tengeri esztrákteléséről.

* **Sebeshajtásért elítelt bérkocsis Genes Sándor bérkocsis.** Rákóczi-ut Markovics-ház előtt elgázolta Purniszszara Franciska öreg nőt, akinek karja tört. Tegnap elíott Ember Géza táblabíró tanácsa elíott a bérkocsis, aki öl Lovas Lajos rendőrt is vallotta, hogy sebeseen hajtott, úgy, hogy ő rá is szólott. Egy tanu bejelentette, hogy a bérkocsis nem hiáltott az előtte haladó Purniszszara. A bíróság vádlottat egy hat fegháza itélte, aki fellebbzött.

* **109 áthelyezés, 96 kinevezés, 88 adományozás 22 előmozdítás, 12 szabadségolás 3065 kitüntetés stb van a hétéves Költőgy Hadtgy katonai hatilapban, melynek előfizetési ára negydever 6 korona és amelyek kiadóhivatala IX, Üllői-ut 11-13. sz. alatt van.**

* **Köhögés, hurut, rekedtség és nyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer.** Farkas féle hurut szelétke. Ára 1-20 kor. Kapható Farkas István „Apollo” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonzerv is kapható.

* **Kiadó Rimenőczy utca 11. sz. házban b-j rattal az Ezredévi emlék tér felől az a földszinten 1 ucai szoba, 1 előszoba, 1 alkoven és 1 nagy irodahelyiség azonnal. Értkezni lehet a Nagyvárosi Takarékpénztárban, Teleky utca.**

* **Irodaszolgá megbízható felvételt.** Inoze irodában Bémer tér 3.

Jó mosónő

100 korona fizetéssel és egy vasalónő alkalmazást talál a Park-szállóban.

Takarítót

ki vixelni is tud, 70 korona fizetéssel fogadok. Rákóczi-ut 5. sz.

* **Idősebb, egészséges urinő**, ki kitűnően főz, takarékos és tisztaságkedvelő társalkodónőnek, vagy kisebb háztartás vezetésére a legesélyesebb díjazás mellett ajánlkozok. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kér.

* **"Korona szappan-por."** Nem kell szappan, sem szóda, sem mosópor. Hőfehérre mos, a ruhának nem árt, minden eseményen a törvényszéki vegyészeti tanusítvány. Egy félkilós doboz ára 25 kgr. ruhára 1 korona. Egyedüli főraktár: Farkas István "Apolló drogeria" Nagyvárad Telefon 13-02.

* **Kiadó Rimanóczy-utca 13. számú házban 4 utcai szoba, 1 udvari szoba, konyha és mellékhelyiségekkel álló lakás, mely irodahelyiségeknek is alkalmas, folyó évi augusztus 1 től. Értékeznit lehet a Nagyvárad Takarékpénztárban, Teleki utca.**

* **Palatkaipártó MOKIN** biztosított. Ár 1 korona 80 fillér. Kapható kiadóhivatalban Farkas István Apolló drogeriájában Hákóczy-utca 7/E.

* **Értesítés.** A Nagyvárad Takarékpénztár értesíti t. ügyfeleit, hogy az V hadikölcsön 5 1/2% os törlesztéses kötvényeket az annak idején kiadott pénztári elismervények ellenében a pénztári órák alatt kiszolgáltatta.

* **Bélyeggyűjteményeket** vasárnaponként délután 1/2 óra-tól 1/4 óra-ig a Simon régiségkereskedésben, Rákóczi ut.

* **Értesítés.** Az Egyesült Bihar megyei kereskedelmi bank és központi takarékpénztár r. t. ezután közli t. üzletfeleivel, hogy az **V-ik hadikölcsön-kötvények végleges címleteit** a korábban kiadott pénztári elismervények ellenében a pénztári órák alatt kiszolgáltatta.

* **Kiadó legelő.** Dusafalva határában 300 kishold területű legelő 1917 január 1-től bérebeadó. Értékeznit a Polgári takarékpénztárnál Kossuth-utca.

* **5 hold szőlő** és gyű növényes hasznosbérbe, esetleg felébe kiadó. Értékeznit: Magyar Bankban Szent László-tér.

* **Kiadó.** Arany János-utca 7. sz. házban egyedülálló 4 szobás modern lakás fürdőszobával és egyéb mellékhelyiségekkel 1917 augusztus hó 1-re. Értékeznit a Polgári Takarékpénztárnál Kossuth-utca.

Az Erzsébetligeten lévő 4 új földszintes házban egy és két szobás lakások mellékhelyiségekkel május hó 1-re kiadók.

Értékeznit lehet a 3. épületben lakó házmesternél, vagy Incze irodában Bémer-tér 3.

ÓR felvétetik a Fekete Sashoz. Jelentkezhetni a gondnoki irodában. Sas-passage 24 számú lépcső.

SZÍNHÁZ.

Heti műsori

Szerda: János vitéz.
Csütörtök: Kék róka.
Péntek: Hivatalnokleány. (Bemutató előadás. Molnár Aranka, a Vigaszínház művésznőjének vendégjátéka.)
Szombat délután: Három a kislány.
Szombat este: Hivatalnok leány. (Molnár Aranka vendégjátéka.)
Vasárnap délután: Szibill.
Vasárnap este: Náni. (Molnár Aranka vendégjátéka.)

János vitéz. Ma, szerdán este Kasóh Pongrác híres operettje, a János vitéz tölti be a műsört.

A Hivatalnokleány. Pénteken este sikerre visszatekintő vigjáték bemutatója lesz a Sziliget színházban, amelynek vigjáték együttese a legnagyobb ambícióval készült erre a premierre. Az előreláthatóan is első rangú előadás keretében a címszerepét Molnár Aranka, a Vigaszínház ragyogó talentuma művésznője fogja játszani és hogy az ensemble többi szereplői is méltó részesei lesznek Rákay Ferenc nagyváradi sikerének, azt a talentumos rendező: Sik Rózsó garantálja.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

A jencsófalvai szarka.

Két szekér holmit talált a csendőrség Gále Jánosnál Jencsófalván. Volt ott: szentkép, huckatöltő, lőkörmápoló, kislámpás, ekevas. Mindeseket a dusafalvai állomásról lopta.

— Honnan vette a tsherkocsi vasakat, kérdszte Szász Barabás elnök Gále-től.
— Találtam a síneken s felszedtem ezeket.

Kihallgatták a tanukat. Nagyrészt nazarénusok a Kordatolapról. Találtak Gálenél egy zászlót, a melyre ráismertek a „hivók”. Kis rongydarabokból volt összerakolva. Ez zöld folt, pláne egy női szoknyadarab. Gále védekezett s fiára hártott mindent, akiről azt állította, hogy eszsz. Kiderült, hogy 5 évet tilt a derék csemegé Szamosújváron.

— Igaz ez? Kérde az elnök.
— Igaz, de kitöltötte becsületessé, felelt az apa.

Bolza Alfons gróf ügyész vádbeszéde után a törvényszék 4 hóraigi fogságra ítélte Gále Jánost.

A hadifogoly kényszerregyészése. Székely Lajos fakereskedő, a Grünstein Sámuel és fia cég tulajdonosa, jelenleg hadifogoly, jóállásból származó 100.000 korona adósságai rendezésére kényszerregyészeti ajánlatot tett. Vagyona nincs; ügyvédje, dr. Kádár Elek dr. 10 százalékot ajánlott. Tízszázalékot hiteltörője az ajánlatot elfogadta.

VIGADÓ mozgószínház

Szerdán
Kalandor hálójában
dráma 3 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

URANIA mozgószínház

Szerdán
Dorít lumpol
vigjáték 3 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

APOLLÓ mozgószínház

Szerdán
A gyémántbánya titka
dráma 4 felv.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.

NYILTÉR.

Dicső Heti árjegyzék: árak.

Vizespohár csiszolt üvegből	—26
Borospohár csiszolt üvegből	—30
Likőrpohár csiszolt üvegből	—30
Befőttes tányér csiszolt üvegből	—40
Teáscsésze fehér finom porcellán	—90
Mocacsésze színes finom porcellán	—80
Majolika gyümölcs tányér színezve	—60
Kávészcupor színes finom porcellán	—60
Gyermekscupor színes finom porcellán	—40
Színes festett vizespohár aranyozással	—80
Gyermek fülespohár csiszolt	—80
Évkanál jó erő fémből	—60
Vizeskanca finom csiszolt üvegből	2—
Borosüveg finom csiszolt üvegből	2—
Befőttes állvány finom csiszolt üvegből	2—
Fűszer tartó finom majolika színezve	2—
Virág üvegváza színes díszítéssel	2—
Virág üvegváza színes aranyozással	2—
Virág majolikaváza aranyozással	2—
Virág majolikaváza aranyozással	1—
Virág üvegváza színes üvegből	1—
Virágváza porcellán színes Roccoco	1—
Látképes emlék kávésbögre	1-50
Látképes emlék gyermekbögre	1-50
Szentképes aranyozott kávésbögre	1-50
Szentelt víztartó színes porcellánból	1—
Szentelt víztartó aranyozással	1-50
Szentelt víztartó színes dusaranyozással	2—
Szentelt víztartó finom aranyozással	8—
Kávédaráló amerikai patent	7—
Porcellán francia kivitelű nyeles lábos	4—
Porcellán francia kivitelű nyeles lábos	8—
Porcellán francia kivitelű nyeles lábos	2—
Tűzálló barna porcellán tejes lábos	4—
Vizeskészlet színes festett aranyozással	5—
Boroskészlet színes festett aranyozással	5—
Söröskészlet színes festett aranyozással	5—
Likőrkészlet színes festett aranyozással	5—
Teáspohár valódi alpaca foglalatú	2—
China ezüst vajtartó finom kivitelben	5—
China ezüst gyümölcsös finom kivitel	5—
China ezüst gyümölcs állvány színes	10—
Teáskészlet színes roccoco aranyozással	12—
Kávészlet színes roccoco aranyozással	12—
Feketéskészlet színes roccoco aranyozással	12—
Mosdókészlet színes fayence felszerelve	12—
Ebédőkészlet színes roccoco aranyozással	36—

Eladás nagyban és kicsinyben.

Ablak üvegezés! Képkaraterezés!

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg nagykereskedés

Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

Főszerkesztő:

Dr. KRÜGER ALADÁR

Felelős szerkesztő:

Dr. PAPP KÁROLY

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT, LINOLEUM

Nagyvárad, Rákóczi ut 5. Telefon 4-63.

Eladás nagyban és kicsinyben a következő maximált árakon:

Nagyság: 25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

Borju bőr	13-40,	15-80,	18-10,	22-20.
Ia Hasított bőr	15-80,	18-70,	20-50,	25-70.
Lóbox	17-—,	20-50,	22-80,	27-50.

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, menelkitták orok és viszont el. dök engedményben részesülnek.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA, RAKTÁR ÉS TELEP:

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

A telep telefonja 614.

A telep telefonja 644.

1 LITER VIZ FELFORRALÁSA
CSAK 4 FILLÉRBE KERÜL.

Értesítjük a város t. közönségét, hogy a legújabb rendszerű

Villamos vasalók,
„ főzőedények,
„ tea főzők,

megérkeztek és a legolcsóbb árban kaphatók.

Wolfram és egyéb izzólámpák a legolcsóbb árban telefon rendelésre díjmentesen házhoz szállítatnak. Elvállalunk villamos világítási és erőátviteli berendezéseket. Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Csillárok, 1/2 wattos izzólámpapótlók 2000 gyertyafényig.

Villamos motorok nagy választékban kaphatók.

Költségvetéseket díjmentesen készítünk

Főszereplő telefonja
55.

1 ÓRAI VASALÁS CSAK
12 FILLÉRBE KERÜL.

Főszereplő telefonja
55.

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Nagyvárad, Bémer-tér.

Befizetett részvénytőke
1.000.000 korona.

Elfogad takarékbetétet könyvecskékre és folyószámlára s azt előnyösen kamatoztatja. Leszámított váltókat. Engedély előnyös feltételek mellett jelzálogkölsönöket törlesztésekre. Előleget ad érték-papirokra.

Szent László-tér 10 sz. alatt levő házunkban udvari kávéház helyiségei 1917 május 1-jére kiadó. Azonnal lehet értekezni Moskovits r.t. irodájában.

Nagyteleky és Arany János utca sarkán lévő házban az emeleten egy modern négy szobás lakás erkéllyel és n ellékhelyiségekkel május hó 1-re kiadó!

Ugyanitt egy **üzlethelyiség** és egy souterrainban lévő egy szobás lakás aug. 1-re kiadó!

Értekezni lehet a házmesternél, vagy INCZE irodában, Bémer-tér 3-ik szám alatt.

Uj könyvkötészet.

Van szerencsém a n. 6. közönség becses tudomására hozni, hogy a Rákézi-ut 20. sz. alatt, a volt Bihar-nyomda r.t. házában egy a mai kornak teljesen megfelelő

könyvkötészetet

rendeztem be, ahol minden e szakmába vágó munkálatokat jutányos árban készítek. Bátorodom hivatkozni negyed évszázadon keresztül előbb a Lévai cégnél utóbb a Bihar-nyomdánál mint munkavezető eltöltött időmre és kérem azt a sokoldalulag megnyilatkozott bizalmat továbbra is személyemnek átruházni.

Tisztelettel

Orenics Alajos.

!! Telefonszám 94. !!

Tanuló felvétetik.

Vágott

TÜZIFA

szükségletét a legnagyobb bizalommal csak **JENEI M. CÉGNÉL** szerezheti be

Nagypiac-tér, Kugler és Andrányi palota. Telefon 10-13. szám.

M. rendelések pontosan kimérve, kivételre házhoz szállítatnak.

IZSÁK LIDIA elsőrendű művészalón

Nagyvárad,
Nagy Sándor-u. 1.

Park-szálloda
telepben.

Fűzőket a legelő dívat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, máltartók és hűtőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szállítás mindenütt ingyenesen egyedül szállítójá. Telefon 11-53.